

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel: 08186778

ALGEMENE VOORWAARDEN AANNEMING VAN WERK WALLSZ B.V.

Artikel 1 Algemeen

- 1.1 Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen en overeenkomsten van Wallsz B.V. onder uitdrukkelijke uitsluiting van de voorwaarden van de opdrachtgever.
- 1.2 In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:
  - opdrachtnemer/aannemer: Wallsz B.V.;
  - de wederpartij: de natuurlijke of rechtspersoon die van Wallsz B.V. aanbiedingen (offertes) ontvangt of met Wallsz B.V. overeenkomsten sluit;
  - de algemene voorwaarden: de algemene voorwaarden aanneming van werk Wallsz B.V.
  - het werk: de door de wederpartij aan Wallsz opgedragen werkzaamheden
- 1.3 Het door de wederpartij voor of bij het sluiten van de overeenkomst opgegeven adres, mag door de aannemer als zodanig voor het doen van verklaringen en/of mededelingen aan de wederpartij worden gehanteerd, totdat de wederpartij aan de aannemer schriftelijk een ander adres heeft medegedeeld.
- 1.4 Afspraken tussen de aannemer en de wederpartij die afwijken van de algemene voorwaarden gelden slechts als overeengekomen indien de aannemer deze afspraken schriftelijk heeft bevestigd.

Artikel 2 Aanbieding en overeenkomst

- 2.1 Alle aanbiedingen van aannemer zijn vrijblijvend tenzij uitdrukkelijk, schriftelijk, anders vermeld.
- 2.2 Elke aanbieding van aannemer is gebaseerd op uitvoering onder normale omstandigheden en gedurende normale werkuren.
- 2.3 Tekeningen, technische omschrijvingen, ontwerpen en berekeningen, die door de aannemer of in zijn opdracht vervaardigd zijn, blijven eigendom van de aannemer. Zij mogen niet aan derden ter hand worden gesteld of getoond met het oogmerk een vergelijkbare offerte te verkrijgen. Zij mogen evenmin worden gekopieerd of anderszins vermenigvuldigd. Indien geen opdracht wordt verleend dienen deze bescheiden binnen 14 dagen na een daartoe door de aannemer gedaan verzoek franco aan hem te worden teruggezonden
- 2.4 Aannemer streeft er naar om alle overeenkomsten, wijzigingen hierop en nadere afspraken schriftelijk vast te leggen. Aannemer heeft het recht geen uitvoering aan de overeenkomst te geven dan wel haar werkzaamheden op te schorten, gedurende de periode dat opdrachtgever de overeenkomst, wijzigingen hierop dan wel nadere afspraken niet schriftelijk heeft bevestigd. De gevolgen hiervan komen voor rekening voor opdrachtgever.

Artikel 3 Verplichtingen van de wederpartij

- 3.1 De wederpartij zorgt ervoor dat de aannemer tijdig kan beschikken:
  - over de voor de opzet van het werk benodigde gegevens en goedkeuringen (zoals tekeningen, berekeningen, vergunningen, ontheffingen en beschikkingen), zo nodig in overleg met de aannemer;
  - over het gebouw dan wel het gedeelte van het gebouw waarin of waarop het werk moet worden uitgevoerd;
  - over voldoende gelegenheid voor aanvoer, plaatsing, opslag en/of afvoer van bouwstoffen en hulpmiddelen;

- over materiaal dan wel materieel en hulppersoneel ten behoeve van het verticaal transport;
  - over aansluitmogelijkheden voor elektrische machines, verlichting, verwarming en water;
  - over duidelijke informatie/tekening van de ligging van kabels, buizen en leidingen.
- 3.2 De benodigde elektriciteit, gas en water zijn voor rekening van de wederpartij.
- 3.3 De wederpartij dient ervoor te zorgen, dat door anderen uit te voeren werkzaamheden en/of leveringen, die niet tot het werk van de aannemer behoren, zodanig en zo tijdig worden verricht, dat de uitvoering van het werk daarvan geen vertraging ondervindt.
- 3.4 Tenzij anders overeengekomen draagt de wederpartij er zorg voor dat voor zijn rekening tijdens de looptijd van het werk en eventuele onderhoudstermijn, een Construction All Risk verzekering (CAR-verzekering) wordt afgesloten. Deze verzekering dient op uitgebreide schaal dekking te geven voor alle materiële schade aan het werk, eigendommen van opdrachtgever, eigendommen van derden, bouwstoffen en materialen welke ten behoeve van de uitvoering van het werk op het werk aanwezig zijn. De verzekering dient mede eigen gebrek en eigen schuld als bedoeld in artikel 7:951 en 7:952 BW te dekken. De polis dient de wederpartij, de aannemer en diens onderaannemer als verzekeringnemer te vermelden.
- 3.5 De wederpartij vrijwaart de aannemer voor aanspraken van derden, waar onder aanspraken die onder de in lid 4 bedoelde uitgebreide CAR-verzekering gedekt (behoren te) zijn.

Artikel 4 Aansprakelijkheid van de wederpartij

- 4.1 De wederpartij draagt de verantwoordelijkheid voor de of namens hem verstrekte gegevens, voorgeschreven constructies en werkwijzen, daaronder begrepen de invloed die daarop door het gebouw of het terrein die door de wederpartij ter beschikking is gesteld wordt uitgeoefend, alsmede voor de door of namens hem gegeven orders en aanwijzingen.
- 4.2 Indien bouwstoffen, hulpmiddelen of machines die de wederpartij ter beschikking heeft gesteld, dan wel door hem zijn voorgeschreven, gebreken vertonen of niet-deugdelijk blijken te zijn, is de wederpartij aansprakelijk voor de daardoor veroorzaakte schade.
- 4.3 De gevolgen van de naleving van wettelijke voorschriften of beschikkingen/besluiten van overheidswegen die na de dag van de offerte in werking treden, komen voor rekening van de wederpartij.
- 4.4 De wederpartij is aansprakelijk voor schade aan het werk als gevolg van door hem of in zijn opdracht door derden uitgevoerde werkzaamheden of verrichte leveringen.
- 4.5 Indien het gebouw dan wel het bouwterrein waarop de aannemer haar werkzaamheden dient te verrichten niet in overeenstemming is met de door de wederpartij verstrekte gegevens dan wel afwijkt van hetgeen de aannemer op basis hiervan mag verwachten, is de wederpartij aansprakelijk voor de daaruit voortvloeiende gevolgen. Hetzelfde geldt in geval het gebouw of het werkterrein niet voldoet aan de normale uitvoeringsomstandigheden voor het door aannemer aangenomen werk.

Artikel 5 Verplichtingen van de aannemer

- 5.1 De aannemer is gehouden het werk goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de overeenkomst uit te voeren. De aannemer dient voorts de door of namens de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.

- 5.2 Het werk en de uitvoering daarvan zijn voor verantwoordelijkheid van de aannemer met ingang van de tijdstip van aanvang tot en met de dag waarop het werk als dan wel een gedeelte hiervan als opgeleverd wordt beschouwd.
- 5.3 De aannemer is verplicht de opdrachtgever te wijzen op klaarblijkelijke onvolkomenheden en door of namens opdrachtgever voorgeschreven constructies en werkwijzen en in door of namens de opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen, alsmede op gebreken in de door de opdrachtgever ter beschikking gestelde of voorgeschreven bouwstoffen en hulpmiddelen, voor zover de aannemer deze kende of redelijkerwijs behoorde te kennen.

Artikel 6 Aansprakelijkheid van de aannemer

- 6.1 Voor alle directe schade van de wederpartij, veroorzaakt door een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst door de aannemer, is de aansprakelijkheid van de aannemer beperkt tot de overeengekomen prijs van het werk.
- 6.2 De aannemer is niet aansprakelijk voor indirecte c.q. gevolgschade, waaronder mede begrepen stagnatieschade.
- 6.3 Het bepaalde in artikel 6.1 en 6.2 is ook van toepassing op eventuele onjuiste adviezen, informatie etc. zijdens aannemer die tot de overeenkomst hebben geleid.
- 6.4 Aannemer is nimmer aansprakelijk voor onjuistheden in de door haar uitgebrachte offertes, verstrekte informatie, adviezen etc, indien haar geen opdracht wordt verleend het werk uit te voeren.

Artikel 7 Uitvoeringsduur, uitstel van oplevering en schadevergoeding wegens te late oplevering

- 7.1 Indien tussen partijen een termijn waarbinnen het werk dient te worden uitgevoerd of een einddatum is overeengekomen, betreft dit nimmer een fatale termijn.
- 7.2 De uitvoeringstermijn gaat in op het laatste van de navolgende tijdstippen:
- a dag van totstandkoming of wijziging van de overeenkomst;
  - b de dag van ontvangst door de aannemer van de voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke bescheiden, gegevens, vergunningen, goedgekeurde werktekeningen etc.
  - c de dag van de vervulling van de voor de uitvoering van het werk noodzakelijke formaliteiten;
  - d de dag van ontvangst door de aannemer van hetgeen volgens de overeenkomst vóór het aanvangen van de werkzaamheden bij vooruitbetaling dient te worden voldaan.
- 7.3 Indien met de wederpartij een aantal werkbare werkdagen is overeengekomen waarbinnen het werk zal worden opgeleverd, geldt het volgende:
- een werkdag is een kalenderdag, tenzij zij deze valt op een algemeen op de plaats van het werk erkende, of door de overheid dan wel krachtens collectieve arbeidsovereenkomst voorgeschreven rust- of feestdag, zaterdag, zondag, vakantiedag of andere niet-individuele vrije dag;
  - een werkdag respectievelijk een halve werkdag is onwerkbaar wanneer door niet voor rekening van de aannemer komend omstandigheid, gedurende tenminste vijf uren respectievelijk tenminste twee uren, voor het grootste deel van de arbeiders of machines niet kan worden gewerkt.
- 7.4 Als de oplevering van het werk zou moeten geschieden op een dag die niet als een werkdag is omschreven in het derde lid, geldt de eerstvolgende werkdag als de overeengekomen dag van oplevering.

- 7.5 De aannemer heeft recht op verlenging van de termijn waarbinnen het werk moet worden opgeleverd. Indien door overmacht, door voor rekening van de wederpartij komend omstandigheden, door wijziging in de overeenkomst dan wel in de voorwaarden voor de uitvoering, niet van de aannemer kan worden gevegd dat het werk binnen de overeengekomen termijn wordt opgeleverd.
- 7.6 Bij een aan de aannemer toerekenbare overschrijding van de termijn waarbinnen het werk zal moeten worden opgeleverd, is de aannemer nadat zij in verzuim is geraakt aan de wederpartij per werkdag zoals omschreven in het derde lid, een gefixeerde schadevergoeding verschuldigd van € 22,50, tenzij een ander bedrag is overeengekomen. Bij de bepaling van de overschrijding van de termijn van oplevering geldt als dag van oplevering, de dag waarop de aannemer de wederpartij heeft uitgenodigd tot opnemning van het werk, mits het werk vervolgens, is of geacht wordt te zijn goedgekeurd.
- 7.7 In geval van deelopleveringen is de gefixeerde schadevergoeding naar rato verschuldigd. Geen gefixeerde schadevergoeding is verschuldigd wegens overschrijding van een termijn, indien en voor zover deze overschrijding het gevolg is van overschrijding van een eerder geëindigde termijn, waarvoor reeds aanspraak is gemaakt op gefixeerde schadevergoeding, mits de bedoelde termijnen met elkaar in verband staan.
- 7.8 Indien de aanvang of de voortgang van het werk wordt vertraagd door voor rekening van de wederpartij komende omstandigheden, dienen de daaruit voor de aannemer voortvloeiende schade en kosten door de wederpartij te worden vergoed.

Artikel 8 Opnemning en goedkeuring

- 8.1 Op een door de aannemer te bepalen redelijke termijn voor de dag waarop het werk naar de mening van de aannemer voltooid zal zijn, nodigt zij de wederpartij schriftelijk uit om tot opnemning van het werk over te gaan. De opnemning geschiedt zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen acht dagen na de hiervoor bedoelde dag. De opnemning vindt plaats door de wederpartij in aanwezigheid van de aannemer en strekt ertoe te constateren of de aannemer aan haar verplichtingen uit de overeenkomst heeft voldaan. Nadat het werk is opgenomen, wordt door de wederpartij aan de aannemer binnen acht dagen schriftelijk medegedeeld of het werk al dan niet is goedgekeurd, in eerste geval met vermelding van de eventuele aanwezige kleine gebreken als bedoeld in het zesde lid, in het laatste geval met vermelding van de gebreken, die reden voor onthouding van de goedkeuring zijn.
- 8.2 Wordt het werk goedgekeurd, dan wordt als dag van goedkeuring aangemerkt de dag waarop de desbetreffende mededeling aan de aannemer is verzonden.
- 8.3 Wordt niet binnen acht dagen na de opnemning een schriftelijke mededeling of het werk al dan niet is goedgekeurd, aan de aannemer verzonden, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de opnemning te zijn goedgekeurd.
- 8.4 Geschiedt de opnemning niet binnen acht dagen na de in het eerste lid bedoelde dag, dan kan de aannemer bij aangetekende brief een nieuwe aanvraag tot de wederpartij richten, met het verzoek het werk binnen acht dagen op te nemen. Voldoet de wederpartij niet aan dit verzoek, dan wordt het werk geacht op de achtste dag na de in het eerste lid bedoelde dag te zijn goedgekeurd. Voldoet de wederpartij wel aan dit verzoek, dan vinden het tweede en derde lid overeenkomstige toepassing.
- 8.5 Het werk wordt geacht te zijn goedgekeurd indien en voor zover het in gebruik wordt genomen. De dag van ingebruikneming van het werk of een

- gedeelte daarvan geldt als goedkeuring van het werk of van het desbetreffende gedeelte.
- 8.6 Kleine gebreken, die een eventuele ingebruikneming niet in de weg staan, zullen geen reden tot onthouding van de goedkeuring mogen zijn.
- 8.7 Met betrekking tot heropneming na onthouding van goedkeuring vinden de bovengenoemde bepalingen overeenkomstige toepassing. Bij een heropneming zullen andere gebreken dan die, welke overeenkomstig het eerste lid aan de aannemer zijn opgegeven, alleen dan reden tot hernieuwde onthouding van de goedkeuring kunnen zijn, indien zij eerst na de voorafgaande opneming aan de dag zijn getreden.
- 8.8 De aannemer is bevoegd het werk in delen aan de wederpartij op te leveren. De leden één tot en met zeven van dit artikel zijn op de deeloplevering van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Oplevering

- 9.1 Het werk wordt als opgeleverd beschouwd, indien het overeenkomstig artikel 8 is of geacht wordt te zijn goedgekeurd. De dag, waarop het werk is of geacht wordt te zijn goedgekeurd, geldt als de dag waarop het werk als opgeleverd wordt beschouwd.
- 9.2 De aannemer is verplicht de in artikel 8, zesde lid, bedoelde kleine gebreken zo spoedig mogelijk te herstellen.

Artikel 10 Aansprakelijkheid na oplevering

- 10.1 Na de oplevering is de aannemer niet aansprakelijk voor tekortkoming aan het werk, behoudens indien het werk of enig onderdeel daarvan door schuld van de aannemer, zijn leverancier, zijn onderaannemer of zijn personeel een gebrek bevat dat door de opdrachtgever redelijkerwijs niet eerder onderkend had kunnen worden en de aannemer van dat gebrek binnen een redelijke termijn na ontdekking mededeling is gedaan.
- 10.2 Het vorderingsrecht uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming vervalt door verloop van twee jaren nadat schriftelijk ter zake van een toerekenbare tekortkoming is geprotesteerd.
- 10.3 De rechtsvordering uit hoofde van het in het eerste lid van dit artikel bedoelde gebrek is niet ontvankelijk, indien zij wordt ingesteld na verloop van vijf jaren na de oplevering.
- 10.4 De wederpartij zal de aannemer zonder berekening van enigerlei kosten in de gelegenheid stellen de in artikel 8, zesde lid, bedoelde kleine gebreken dan wel de in het eerste lid van dit artikel bedoelde tekortkomingen te herstellen en verder tijdig en op de juiste plaats alle nodige hulpwerktuigen, hulp- en bedrijfsmaterialen (gas, water, elektriciteit, verwarming, verlichting enz. daaronder begrepen) eveneens zonder kostenberekening ter beschikking van de aannemer te stellen. Kosten die ontstaan doordat hieraan niet of niet-tijdig is voldaan, zijn voor rekening van de wederpartij.
- 10.5 Ter zake van de door aannemer uitgevoerde reparatie- of revisiewerkzaamheden is de aannemer alleen aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de uitvoering van de betreffende herstelwerkzaamheden.
- 10.6 Indien de aannemer ter voldoening aan zijn herstelverplichting onderdelen vervangt, worden de vervangen onderdelen eigendom van de aannemer.

Artikel 11 Schorsing, beëindiging van het werk in onvoltooide staat en opzegging

- 11.1 De wederpartij is bevoegd de uitvoering van het werk geheel of gedeeltelijk te schorsen. Voorzieningen die de aannemer ten gevolge van de schorsing moet treffen, worden als meerwerk verrekend. De schade die de aannemer

- ten gevolge van een eventuele schorsing leidt, dient integraal te worden vergoed.
- 11.2 Indien gedurende de schorsing schade aan het werk ontstaat, is de aannemer nimmer voor deze schade aansprakelijk, tenzij deze schade te wijten is aan opzet of grove schuld van de aannemer.
- 11.3 Indien de schorsing langer dan veertien dagen duurt, kan de aannemer bovendien vorderen dat aan haar een evenredige betaling voor het uitgevoerde gedeelte van het werk wordt gedaan. Hierbij wordt rekening gehouden met de ten behoeve van het werk door de aannemer reeds ingekochte bouwstoffen.
- 11.4 Indien de schorsing van het werk langer dan één maand duurt, is de aannemer bevoegd het werk in onvoltooide staat te beëindigen. De aannemer heeft in dat geval recht op de aannemingsom, vermeerderd met de kosten die zij als gevolg van de niet-voltooiing heeft moeten maken en verminderd met de haar door de beëindiging bespaarde kosten. De aannemer zendt de wederpartij een gespecificeerde eindafrekening van hetgeen de wederpartij ingevolge de opzegging verschuldigd is.

Artikel 12 Meer- en minderwerk

- 12.1 Verrekening van meer- en minderwerk vindt plaats:
- in geval van wijzigingen in de overeenkomst dan wel de voorwaarden van uitvoering;
  - in geval van afwijkingen van de bedragen van de stelposten;
  - in geval van afwijkingen van verrekenbare hoeveelheden;
  - in de andere in deze algemene voorwaarden genoemde gevallen.
- 12.2 Tenzij anders overeengekomen, is het meerwerk verschuldigd direct na voltooiing hiervan.
- 12.3 Indien bij de eindafrekening van het werk blijkt dat het totaalbedrag van het minderwerk het totaalbedrag van het meerwerk overtreft, heeft de aannemer recht op een bedrag gelijk aan 10% van het verschil van die totalen.
- 12.4 Wijzigingen in de overeenkomst dan wel voorwaarden van uitvoering zullen schriftelijk worden overeengekomen. Het gemis van een schriftelijke opdracht laat de aanspraken van de aannemer en van de wederpartij op verrekening van meer- en minderwerk onverlet. Bij gebreke van een schriftelijke opdracht rust het bewijs van de wijziging op diegene die de aanspraak maakt.
- 12.5 Stelposten zijn in de overeenkomst de genoemde bedragen, die in de aannemingsom zijn begrepen en die bestemd zijn voor hetzij:
- het aanschaffen van bouwstoffen, hetzij
  - het aanschaffen van bouwstoffen en het verwerken, hetzij
  - het verrichten van werkzaamheden, welke op de dag van de overeenkomst onvoldoende nauwkeurig zijn bepaald en welke door de wederpartij nader moet worden ingevuld.
  - ten aanzien van iedere stelpost wordt in de overeenkomst vermeld waarop deze betrekking heeft.
- 12.6 Bij de ten laste van stelposten te brengen uitgaven wordt gerekend met de aan de aannemer berekende prijzen respectievelijk de door hem gemaakte kosten, te verhogen met een aannemersvergoeding van 10%, dan wel een schriftelijke overeengekomen andere vergoeding.
- 12.7 Indien een stelpost uitsluitend betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen, zijn de kosten van het verwerken daarvan in de aannemingsom begrepen en worden deze niet afzonderlijk verrekend. Deze kosten zullen echter worden verrekend ten laste van een stelpost, waarop de aanschaffing van de bouwstoffen wordt verrekend voor zover zij door de invulling die aan de stelpost wordt gegeven hoger zijn dan die waarmee de aannemer redelijkerwijs rekening heeft moeten houden.

- 12.8 Indien een stelpost betrekking heeft op het aanschaffen van bouwstoffen en het verwerken daarvan, zijn de kosten van verwerking niet in de aanneemsom begrepen en worden deze afzonderlijk ten laste van de stelpost verrekend.
- 12.9 Indien in de overeenkomst verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen, en deze hoeveelheden te hoog of te laag blijken om het werk tot stand te brengen, zal verrekening plaatsvinden van de uit die afwijking voortvloeiende meer- of minder kosten.
- 12.10 Indien een verrekensprijs voor afwijkingen van een in de overeenkomst opgenomen verrekenbare hoeveelheid te laag of te hoog blijkt te zijn, zal een gewijzigde verrekeningprijs tussen de wederpartij en de aannemer worden overeengekomen. De herziening zal slechts kunnen plaatsvinden, indien meer dan 110% of minder dan 90% van de in de overeenkomst opgenomen verrekenbare hoeveelheid is of zal worden verwerkt.

Artikel 13 Prijs

- 13.1 De door aannemer opgegeven prijzen zijn exclusief BTW.
- 13.2 Tenzij uitdrukkelijk en schriftelijk anders is vermeld, is elke aanbieder gebaseerd op uitvoering onder normale omstandigheden en normale werkuren. Bij wijzigingen hierin alsmede bij wijzigingen van belastingen, kosten van (hulp)grondstoffen, materialen, transport en lonen, behoudt aannemer zich het recht voor deze wijzigingen in de prijs door te berekenen.
- 13.3 De prijs kan zijn uitgedrukt in een vaste aanneemsom voor het werk dan wel op basis van de door de aannemer bestede tijd en gebruikte materialen, verhoogd met een toeslag voor algemene kosten, winst en risico (regie).
- 13.4 Wanneer een door de aannemer uitgebrachte offerte niet wordt geaccepteerd, is de aannemer gerechtigd de kosten die gemoeid zijn met het tot stand brengen van de offerte aan degene op wiens verzoek hij de offerte uitbracht in rekening te brengen, indien hij zulks voor het uitbrengen van de offerte heeft bedongen.

Artikel 14 Betaling

- 14.1 Indien betaling in termijnen is overeengekomen, zend de aannemer telkens bij of na het verstrijken van een betalingstermijn de desbetreffende termijnfactuur aan de wederpartij toe.
- 14.2 Binnen een redelijke termijn na de oplevering dient de aannemer de eindafrekening in. De eindafrekening biedt een volledig overzicht van al hetgeen partijen over en weer ingevolge de overeenkomst verschuldigd zijn en waren. In de eindafrekening wordt ondermeer opgenomen:
- de aannemingsom;
  - een specificatie van het meer- en minderwerk;
  - een specificatie van al hetgeen partijen overigens op grond van de overeenkomst van elkaar te vorderen hebben;
- 14.3 De aannemer is bevoegd het bedrag van een termijn op de factuur en/of de eindafrekening te verhogen met een kredietbeperkingstoeslag van maximaal 2%. De toeslag wordt verschuldigd indien betaling plaatsvindt na de in het vierde lid aangegeven vervalddag.
- 14.4 Betaling van een termijn en de eindafrekening dient – zonder opschorting, korting, aftrek of verrekening met een vordering die wederpartij op aannemer heeft of meent te hebben – plaats te vinden uiterlijk 14 dagen na de dag waarop de aannemer de factuur aan de wederpartij heeft toegezonden.
- 14.5 Na het verstrijken van de in lid 4 genoemde termijn is het factuurbedrag onmiddellijk opeisbaar. De wederpartij is alsdan, zonder dat een ingebrekestelling is vereist, van rechtswege in verzuim.

- 14.6 Na het verstrijken van de in lid 4 genoemde termijn is de wederpartij daar over met ingang van de vervaldag de wettelijke handelsrente verschuldigd. Indien na verloop van 14 dagen na de vervaldag nog geen betaling heeft plaatsgevonden, wordt het in de voorgaande zin bedoelde rentepercentage met 2 verhoogd.
- 14.7 Indien de wederpartij in gebreke is gebleven met tijdige nakoming van zijn betalingsverplichtingen is de wederpartij verplicht alle door de aannemer gemaakte buitengerechtelijke kosten, proceskosten en kosten voor rechtskundige bijstand voor zijn rekening te nemen en volledig te betalen. De aannemer is gerechtigd deze kosten te fixeren op 15% van de verschuldigde hoofdsom.
- 14.8 Indien de wederpartij een termijn/factuur niet tijdig betaalt, is de aannemer gerechtigd het werk te schorsen tot het moment waarop de verschuldigde termijn/factuur is voldaan, mits hij de opdrachtgever schriftelijk heeft aangemaand om alsnog binnen zeven dagen te betalen en die betaling is uitgebleven. Het in de vorige zin bepaalde laat de overige rechten van de aannemer, zoals ontbinding van de overeenkomst, vergoeding van schade, kosten en interessen, onverlet.
- 14.9 Indien gedurende het op grond van het vorige lid schorsen van het werk schade aan het werk ontstaat, komt deze niet voor rekening van aannemer.

Artikel 15 Zekerheidsstelling

- 15.1 Indien de aannemer goede grond heeft te vrezen dat de wederpartij haar verplichtingen uit de overeenkomst niet na zal komen, is de aannemer voor of tijdens de uitvoering van de overeenkomst bevoegd de nakoming van haar verplichtingen onmiddellijk op te schorten totdat de wederpartij op verzoek en ten genoegen van de aannemer zekerheid heeft gesteld voor de nakoming van al haar verplichtingen uit de overeenkomst.
- 15.2 Nadat de door de aannemer gestelde termijn tot zekerheidsstelling is verstreken, is de wederpartij van rechtswege in verzuim en kan de aannemer de overeenkomst zonder gerechtelijke tussenkomst door middel van een schriftelijke verklaring ontbinden, onverminderd het recht op volledige schadevergoeding.

Artikel 16 Eigendomsvoorbehoud

- 16.1 De door de aannemer geleverde zaken blijven haar eigendom totdat de wederpartij alle verplichtingen uit alle met de aannemer gesloten overeenkomsten is nagekomen.
- 16.2 Op zaken die met inachtneming van het in lid 1 bepaalde in eigendom op de wederpartij zijn overgegaan en die zich nog onder de wederpartij bevinden, behoudt de aannemer zich hierbij reeds nu voornamelijk de pandrechten voor als bedoeld in artikel 3:237 BW tot meerdere zekerheid van vorderingen die zij uit welke hoofde dan ook op de wederpartij mocht hebben of krijgen. De wederpartij is niet bevoegd de geleverde zaken te verpanden of hier enig ander recht op te vestigen.
- 16.3 Indien de wederpartij haar verplichtingen niet nakomt of indien er gegronde vrees bestaat dat zij haar verplichtingen niet na zal komen, is de aannemer gerechtigd om de geleverde zaken waarop het in lid 1 genoemde eigendomsvoorbehoud rust, bij de wederpartij of bij derden die deze zaken voor de wederpartij houden, weg te (doen) halen. De wederpartij is verplicht hiertoe alle medewerking te verlenen op straffe van een onmiddellijk opeisbare boete van 10% per dag van al het door haar aan de aannemer verschuldigde.
- 16.4 Indien derden enig recht op de onder eigendomsvoorbehoud geleverde zaken willen vestigen of doen gelden, is de wederpartij verplicht de aannemer hiervan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte te stellen.

Artikel 17 Gewijzigde uitvoering

Indien tijdens de uitvoering van het werk blijkt, dat het werk of een onderdeel daarvan, door onvoorziene omstandigheden slechts gewijzigd kon worden uitgevoerd, treedt de partij die het eerst met deze omstandigheid bekend wordt in overleg met de andere partij. De aannemer wijst de wederpartij daarbij op de (financiële) consequenties. De overeengekomen gewijzigde uitvoering wordt als meer- minderwerk verrekend.

Artikel 18 Onmogelijkheid van uitvoering

Indien de uitvoering van het werk onmogelijk wordt doordat een zaak waarop of waaraan het werk moet worden uitgevoerd teniet gaat of verloren raakt zonder dat dit aan de aannemer kan worden toegerekend, is de aannemer gerechtigd tot een evenredig deel van de overeengekomen prijs op grondslag van de verrichte arbeid en gemaakte kosten. In een geval van opzet of grove schuld van de wederpartij heeft de aannemer recht op een bedrag berekend overeenkomstig artikel 11, vierde lid.

Artikel 19 Overmacht

- 19.1 Een tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst door de aannemer kan haar onder meer niet worden toegerekend indien de oorzaken van deze tekortkoming niet te wijten zijn aan haar schuld of buiten haar risico's weer vallen. Oorzaken zoals bedoeld in de vorige zin zijn onder andere oorlog, oorlogsgevaar, burgeroorlog, oproer, molest, brand, waterschade, overstroming, slechte weersomstandigheden, werkstaking, bedrijfsbezetting, in- en uitvoeringsbelemmeringen, overheidsmaatregelen, defecten aan machines, storingen in levering van gas, water en elektriciteit, stagnatie of onderbreking van leveringen van derden van wie de aannemer zaken of diensten voor de uitvoering van de overeenkomst moet betrekken.
- 19.2 In geval van een niet toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst door de wederpartij is de aannemer bevoegd de overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden.

Artikel 20 Geschillen

- 20.1 Voor de beslechting van de in dit artikel bedoelde geschillen doen partijen afstand van hun recht deze aan de gewone rechter voor te leggen, behoudens in het geval van het nemen van conservatoire maatregelen en voorzieningen om deze in stand te houden en behoudens de in dit lid omschreven bevoegdheid.
- 20.2 Alle geschillen – daaronder begrepen die, welke slechts door een der partijen als zodanig worden beschouwd – die naar aanleiding van deze overeenkomst of van de overeenkomsten die daarvan een uitvloeisel zijn, tussen de wederpartij en de aannemer mochten ontstaan, worden beslecht door arbitrage overeenkomstig te regelen zoals beschreven in de statuten van de Raad van Arbitrage voor de Bouw, zoals deze drie maanden voor het tot stand komen van de overeenkomst luidde.
- 20.3 In afwijking van het tweede lid kunnen geschillen, welke tot een competitie van de rechtbank, sector kanton behoren, ter keuze van de aannemer ter beslechting aan bevoegde rechtbank, sector kanton behorend tot het arrondissement Zwolle-Lelystad worden voorgelegd.
- 20.4 Op de overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Zwolle, maart 2009